FRAMNÄS
FOLKHÖGSKOLA

Likabehandlingsplan och handlingsplan mot kränkande särbehandling

Skolans mål

Alla ska känna sig trygga på Framnäs folkhögskola; ingen skall känna sig diskriminerad eller utsättas för kränkningar. Skolan skall präglas av en öppen attityd och respekt för människors olikheter och lika värde. Alla studerande skall ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

All personal ska tillsammans med de studerande aktivt arbeta för att förhindra alla former av kränkande behandling. Skolan ska arbeta aktivt och målinriktat för en trygg lärandemiljö och där studerade blir uppmärksammade, sedda, bekräftade och respekterade. Det dagliga arbetet ska genomsyras av respekt för den enskilde individen och baseras på den värdegrund som anges i Folkbildningsrådets och stadgarna för folkhögskolan.

Alla kurser inom Framnäs folkhögskola ska vara fria från all kränkande behandling och skolan tar bestämt avstånd till alla tendenser till trakasserier och kränkande behandling. All personal och alla studerande ska ha kunskap om skolans Likabehandlingsplan. All undervisning och allt undervisningsmaterial ska vara fritt från diskriminering och kränkande inslag.

Lagstiftning

Ledningen för verksamheten är ansvarig för att lagen följs av anställda i verksamheten. Kraven som ställs är att varje enskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte. Det ska finnas en Likabehandlingsplan för verksamheten och därutöver är verksamheten skyldig att förebygga och förhindra, utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling. Skyldigheten gäller när personal kränker studerande men också när studerande kränker andra studerande.

Diskrimineringslag (2008:567)
Lagen trädde i kraft 1 januari 2009 och ska motverka diskriminering och ska på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck (att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än sitt fysiska)
- Etnisk tillhörighet (nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande)
- Religion eller annan trosuppfattning (lagen gäller inte politisk uppfattning)
- Funktionsvariationer (att någon har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av sin funktionsförmåga som uppstått till följd av skada eller sjukdom)
- Sexuell läggning
- Ålder

Verksamheten i skola skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan

- främja jämställdhet mellan könen samt
- aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

Aktuella begrepp enligt Skolverkets allmänna råd och skolans egen tolkning

Diskriminering
är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering
är det om en elev missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de diskrimineringsgrunder som lagen omfattar. Ett exempel är till exempel när personal aktivt väljer att inte ta upp hbtqi+ -frågor vid undervisning i olika samlevnadsförhållanden.

Indirekt diskriminering
är det om en kursdeltagare missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Främlingsfientlighet
Avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi
Avser motvilja mot eller förakt för hbtqi+ -personer.

Trakasserier och kränkande behandling
Gemensamt för kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en individs värdighet. Både personal och studerande kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkningar. Kränkningar har inte något samband med diskrimineringslagarna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysisk (att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbal (att bli hotad eller kallad hora, bög)
- psykosocial (att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, ”himla med ögonen”, sucka högt bakom ryggen)
- Via text- och/eller bild (till exempel klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms, bilder på nätet

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera tillsammans och riktas mot en enskild eller en grupp. De kan äga rum vid ett enstaka tillfälle eller upprepas över tid. Det är viktigt att alltid utgå från den individuella upplevelsen av kränkningen och ta den på allvar.

Mobbning
Förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Rasism
Bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper.

Sexuella trakasserier
Avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.

Förebyggande arbete för att främja likabehandling

Vid rekrytering
Allt marknadsföringsmaterial ska vara fritt från innehåll som kan uppfattas som kränkande eller diskriminerande. Det ska säkerställas att antagningen sker likabehandlande. Vid

rekrytering av ny personal ska Likabehandlingsplanen presenteras och det ska tydliggöras att den måste efterlevas.

Undervisning/övrig tid på skolan och undervisningsmaterial
Vid varje ny kursstart diskuteras skolans Likabehandlingsplan med deltagarna och ges då möjlighet att själva att exemplifiera olika former av diskriminering och kränkning. Vi detta tillfälle tydliggörs också hur man som enskild elev har möjlighet att vända sig till personal och skolledning då man anser sig kränkt eller diskriminerad.

Vid undervisningen/övrig tid ska särskilt:

- Allt material vara fritt från kränkande eller diskriminerande inslag och ska inte sprida rasistiska eller andra förlegade föreställningar med avseende på diskrimineringslagen.
- Personalen ska vara tydliga och konkreta när de upptäcker tendenser till kränkande behandling tex. omedelbar tillsägelse.
- Personal accepterar inte ett dåligt eller aggressivt beteende, inte ens som skämt.
- Samtal förs med de studerande om attityder, värderingar och relationer som del i undervisningen.
- Studerande ska ha inflytande över sina studier och kan därmed främja ett demokratiskt arbetssätt.
- Likabehandlingsplanen ska diskuteras vid i studeranderådet.
- Likabehandlingsplanen är en del av ordinarie undervisningen i exempelvis temaundervisning.
- Trivselfrågor tas upp naturligt i undervisningen. Oftast är det den enskilde medarbetaren som uppfattar tendenser i klassrummet.
- Likabehandlingsfrågor ska även tas upp i de individuella samtal som förs i anslutning till uppföljning enligt den individuella studieplanen på utbildningarna.
- Det finns tydliga regler gällande skolans egen lärplattform. Speciellt måste inlägg i olika diskussionsforum följas upp av personal och personalen ska genast agera om meddelanden är kränkande.

Åtgärder vid kränkande behandling

All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Studerandes ansvar
Alla studerande bör genast rapportera diskriminering eller annan kränkande behandling på skolan till närmaste ansvarig lärare, annan personal eller skolledning. Det är alltid den utsatte studerande som avgör om ett beteende eller en handling är kränkande eller diskriminerande. Den studerande har rätt till hjälp och vem den studerande än kontaktar har hen rätt att bli tagen på allvar. Som studerande ska man veta detta.

Personalens ansvar/rutiner vid upptäckt

1. Vid upptäckt ska personal genast ingripa och försöka lösa den akuta situationen. En studerande som upplever sig kränkt vänder sig främst till sin lärare/kursföreståndare och med möjlighet att ta ärendet vidare till skolledning. Om personal är inblandad i kränkningen ska den studerande direkt vända sig till skolledning.
2. Personal/skolledning utreder händelsen. Samtliga fakta, åtgärder et cetera dokumenteras. All dokumentation ska sättas in i speciell pärm hos rektor. Vid behov upprättas ett åtgärdsprogram.
3. Vid vissa fall kanske polisanmälan (ringa polis tex. vid våld) måste göras omedelbart.
4. Ett åtgärdsprogram upprättas tillsammans mellan den studerande och skolledningen.
5. Åtgärdsprogrammet följs upp och utvärderas.

Kartläggning

1. Rektor, biträdande rektor eller verksamhetsansvarig möter varje ny grupp på skolan och informerar om Likabehandlingsplanen.
2. En gång per termin genomförs en trygghetsenkät som bland annat bygger på de olika diskrimineringsgrunderna.
3. Enkäten sammanställs och analyseras i personalgruppen.
4. Studeranderådet tar del av resultatet.
5. Skolan upprättar eventuellt en åtgärdsplan tillsammans med studeranderepresentanter.

Förankringsarbete och revidering

Information om likabehandlingsplanen genomförs i alla nya studiegrupper av skolans ledning. Planen ska finnas på skolans hemsida och ska delges alla nyanställda.

Likabehandlingsplanen revideras av skolledning, personal och studerande tillsammans en gång per år och fastställs av skolans styrelse.